

Idegenforgalmunk nagy energiaforrása: BUDAPEST

Az 1965. évi népgazdasági törvényjavaslat ezúttal először az idegenforgalom jelentős növekedését is számba veszi, említést tesz a sífoki szállodasor befejezéséről s egy-egy szálloda építésének megkezdéséről Budapesten meg a Balatonon. Az idegenforgalom — a fizetési mérleg szempontjából — minden ország költségvetésében tekintélyes bevételi forrást jelent. A második világháború előtt nálunk az idegenforgalom úgynevezett láthatatlan exportjából származó bevétel a negyedik helyen szerepelt. Azt minden közgazdász tudja, hogy az idegenforgalomból befolyó összegek értékelésénél fontos szempont, hogy míg az általános exportból befolyó összegekért sokszor a belföldi áruknál alacsonyabb árakon kell szállítanunk, hogy megfelelő devizához jusjunk, addig a külföldről hoztunk jövő vendég helyben fogyaszt és itt költi el behozott pénzét. A népgazdasági érdekeit tehát azzal is szolgálja, hogy a különféle gazdasági ágazatok munka- és bevételi lehetőségeit növeli.

A pár napot itt töltő, vagy átutazó turistát szemben az üdülő, vagy gyógyulást kereső vendég

az igazi idegenforgalmi alany,

mert heteket tölt egy helyben és jelentős összegeket költ: színházba megy, hangversenyeket látogat, vásárol az üzletekben stb. Budapestnek — gyógyforrásai révén — minden adottsága megvan, hogy az ilyen vendégeket hosszabb ideig itt tartsa, nyáron épp úgy, mint télen. Például a reumás betegeket éppen a téli hónapokban kínozza legjobban ez a betegség. Angliából, Belgiumból, Hollandiából és a skandináv államokból, ahol a nedves, ködös klíma alatt sok a reumás beteg, nagy látogatottságra számíthatnánk, ha megfelelő propagandát tudunk kifejteni. (Nem lett volna szabad annak előfordulni, hogy amikor a múlt év elején Kanadából több száz reumabeteg jelentkezett, férőhely hiányában vissza kellett őket utasítani.)

Az új év elején érdemes számvetést csinálni; lemérni és kiértékelni az idegenforgalom terén eddig elért eredményeinket, hogy a tanulságokból levont következtetéseket hasznosíthassuk a jövőre. Az első kérdés:

Milyen szállodákra van szükség? A túlméretezett fényűzős fölösleges, fontos azonban, hogy az idegen kényelmes és kellemes otthonra találjon nálunk és a főváros művészi és kulturális életének sokrétű szépségeit kellemes környezetben élvezni tudja. De Budapest nemcsak színes, természeti szép-

segeiben gazdag metropolis, hanem gyógyforrásainak bősége és változatossága, termális vizeinek nemzetközileg elismert gyógyhatása révén olyan értékötletet jelent, amivel egyetlen főváros sem dicsekedhet. Beruházásainknál tehát nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a hatalmas energiaforrást, amit gyógyvizeink jelentenek.

Ez idő szerint egy gyógyszállónk van, a Gellért-szálló, de jelenlegi összetételében a gyógyjelleg itt is csak másodrendű szerepet tölt be. Most a Margitszigeten az Országos Idegenforgalmi és Szállodaiipari Vállalat

egy nagyméretű új szálloda

megépítését tervezi. Ez már komoly lépést jelent a kialakítandó fürdővendéghelyek szempontjából, de a tárgyalások vontatottan folynak, mert a szálló termális vízzel való ellátása nehézségekbe ütközik. A beruházó vállalat helyes érzékkel a szálló néhány szobájába a termális vizet be akarja vezetni; azonkívül egy kisebb méretű orvosi rendelőt is tervez, s a szállóvendégek kizárólagos használatára egy kisebb méretű termálmédenőt kíván létesíteni. Ezzel kettős célt ér el a beruházó: szobáinak ára így 50 százalékkal drágábban értékesíthető, az itt üdülők és fürdővendégek pedig hosszabb időt fognak a szállóban eltölteni. A szállónak ezek az aránylag kisebb költségtöbblettel járó berendezései biztosítanak bizonyos gyógyjellegű, a vendég megtalálja az üdülés és gyógyulás alapfeltételeit, kellemes környezetben, amelyre a Margitsziget vitathatlanul alkalmas.

A megépítendő Duna-parti szállókba is be lehet majd vezetni a termálvizet. Ez hőforrásaink gyógyászati célokra való felhasználása szempontjából újabb fontos lépést jelentene, mert az ilyen szállók, ha nem is minősülnek gyógyszállóknak, de fürdőszállóknak igen. A betegek orvosi ellátása tekintetében a már meglévő kutatóintézetek — elsősorban az Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet — és az egyetemi klinikák különleges hidrotériapi osztályai a külföldi gyógyvendégek számára is hozzáférhetőek.

Lássuk most már

a szervezési kérdéseket.

A főváros idegenforgalmával sok intézmény foglalkozik, de nincs egy olyan szerv, amely koordinálná a szerteágazó elgondolásokat; különösen vonatkozik ez a fürdőváros problémára, amelynek ügyeit ez idő szerint nyolc-tíz fórum intézi.

A Hazafias Népfőnt keresi

a helyes megoldás módjait; számos anketon felvetette fővárosunk idegenforgalmi problémáinak megoldásra váró feladatait. Felesleges volna ezeket itt részletezni, hiszen a javaslatok az illetékes tényezők előtt vannak mégis néhány a szervezés kérdéseivel kapcsolatos problémára szeretném felhívni a figyelmet.

A gyógyfürdőket — ezeknek különleges szerepe és fontossága révén — ki kell emelni az általános adminisztráció ügyköréből és mint önálló osztályt kellene megszervezni a főváros; tanács vb keretében és intézkedő hatáskörrel kellene felruházni. Működése állandóságát és folyamatosságát külön költségvetés biztosítaná, hogy a főváros területén levő gyógyhelyek, üdülőhelyek gyógyfürdők, éghajlati gyógytényezők, gyógyforrások érdekeit képviselni és kihasználásukat, fejlesztésüket és propagandájukat el tudja látni.

A fővárosról szóló prospektusokat átböngészve, sajnálatos, hogy megállapítani, hogy

gyógyfürdőink ismertetés

hözagos, vagy egyáltalán nem is szerepel bennük. Külön orvosi prospektusokra is szükség van. Nincs olyan filmünk, amely a gyógyfürdőket népszerű formában ismertetné és a külföldi kiállításokon vagy vásárokon lepergetné. Bár ez idő szerint 42 külföldi vásáron veszünk részt, még a legfontosabb helyeken sem mutatjuk be gyógyfürdőnket.

A gyógyvizeket úgy kell propagálni, mint az ipari készítményeket, vagy mezőgazdasági termékeinket. Éppen ezért a külkereskedelmi szervezet útján és a nagy világot utazási irodák bevonásával megállapodásokat kellene létesíteni és a fontosabb külföldi idegenforgalmi gócpontokon vezérképveleteket felállítani.

A régi fürdőitörvény már elavult, a Budapestre vonatkozó végrehajtási utasítás úgy tudjuk, most készül az Egészségügyi Minisztériumban. A fővárosi gyógyfürdők fejlesztési tervei szempontjából fontos lenne, ha a végrehajtási utasítás mielőbb megjelenne, mert ennek hiányában nem lehet sem a gyógyhelyek (üdülőhelyek) területét elhatárolni, sem pedig a források védőterületeit kijelölni.

A közvélemény és a főváros vezetői teljesen tisztában vannak az idegenforgalom nagy népgazdasági és kulturális jelentőségével. S eszerint cselekedjünk. Hogy ne legyen Budapest, mint energiaforrás, továbbra is kihasználatlan.

Szviicsényi Zoltán